

OPLATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM.

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY.

Budowa linii tramwajowej Łódź—Wiśniowa Góra.

Łódź, 15 kwietnia.

Jak się dowiadujemy, budowa linii tramwajowej Łódź—Wiśniowa Góra została zatwierdzona przez ministerstwo komunikacji i ministerstwo robót publicznych.

Budowa rozpocznie się wobec tego w najbliższym czasie. Istnieje możliwość, że jeszcze w sezonie bieżącym mieszkańcy Łodzi uzyskają dogodną komunikację z najbardziej uczęszczanym letniskiem podmiejskim.

Rok IX | ŚRODA, 15 KWIETNIA 1931 ROKU. | CENA NUMERU 10 GROSZY. | Nr. 104

Król Alfons opuścił Hiszpanję

i udał się w kierunku Anglii. — Entuzjazm w Madrycie. — Ludzie padają sobie w objęcia. — Przewrót odbył się bez przelewu krwi.

Amnestja dla więźniów politycznych. — Zamorra prezydentem republiki.

Wiedeń, 15 kwietnia.

W całej Hiszpanji na wieść o abdykacji króla Alfonsa powstał niebywały entuzjazm. Ulicami miast przeciągały tłumy, które wznosząc okrzyki na cześć republiki. Entuzjazm powszechny osiągnął takie napęty, że nieznanymi ludziami rzucano się wzajem w objęcia i całują.

Jak się okazuje, jeszcze przed abdykacją króla przed pałacem zebrały się tłumy, krzycząc:

— Śmierć królowi, wyrzucić go!

— Słuchać było również głosy:

— Zostawcie go w spokoju, króla i tak już niema.

Bezpośrednio po tych manifestacjach król Alfons podpisał akt o abdykacji.

Madryt, 15 kwietnia.

Zamorra przemawiając przez radio powiedział między innymi:

— Hiszpanie! Witam naród prosząc go o zachowanie godności w entuzjazmie. Trzeba, aby hiszpanie dali dowód swej wielkości i byli w dalszym ciągu rozumni. Rząd tymczasowy będzie pracował w pierwszym rzędzie dla waszego kraju, przyczem będziecie mieli prawo domagać się od niego odpowiedzialności.

Następnie Zamorra przemawiał do tłumu zebranego przed ministerstwem spraw zagranicznych, zaznaczając, że RZĄD WYDAŁ TELEFONICZNE POLECENIE ZWOLNIENIA WSZYSTKICH WIEŹNIÓW POLITYCZNYCH.

Madryt, 15 kwietnia.

Zwrócono tu uwagę na fakt, że król rzekł się poprostu władzy, a nie abdykował bynajmniej na korzyść któregoś z członków swej rodziny. Rząd prowizoryczny zebrał się na posiedzenie w gmachu min. spraw zagranicznych, z którego balkonów powiewały sztandary republikańskie.

Na posiedzeniu tem Zamorra nadał oficjalny charakter proklamacji republiki. Przed gmachem zebrał się tak olbrzymi tłum, że uniemożliwił on całkowicie komunikację. Manifestanci wznosili okrzyki na cześć republiki i śpiewali marsylankę.

Według utrzymujących się wiadomości, KRÓL ALFONS XIII ODJECHAŁ W KIERUNKU KARTAGINY. Królowi towarzyszą admirał Rivera i ks. Miranda. Krają pogłoski, że król odpływie o świcie z jednego z portów w sąsiedztwie Kartaginy. Kierunek podróży króla nie jest narazie znany.

Republikanie rozbił popiersie gen. San Julio i zdarli tablicę z plakietą Primo de Rivero.

Madryt, 15 kwietnia

O godz. 2 nad ranem dnia dzisiejszego złożył nowy sekretarz stanu Sanchez Guerra syn znanego h. polityka konserwatywnego oświadczenie prasie, które zakomunikował pierwsze uchwały nowego rządu. Nowy rząd uchwalił mianować ALCOLE ZAMORRE PREZYDENTEM HISZPANJI. NASTĘPNIE WYMIIENIENI SĄ WSZYSCY CZŁONKOWIE NOWEGO RZĄDU.

Pierwszym z zarządzeń nowego gabinetu było ogłoszenie Powszechnej AMNESTJI DLA WIEŹNIÓW POLITYCZNYCH I STWORZENIE MINISTERSTWA KOMUNIKACJI, NA KTÓREGO CZELE STANĄŁ MINISTER BARRILOS.

Z Madrytu wyjechał narazie tylko król w otoczeniu swych najbliższych generałów, a pozostała w Madrycie rodzina królewska złożona z królowej, księżniczki i księcia opuszcza Hiszpanję dziś. Specjalnym pociągami salonowym udadzą się członkowie rodziny królewskiej do Francji, a następnie do Anglii.

Zmiany w dyplomacji. Quinones de Leon usunięty.

Jednocześnie nowy gabinet wydał szereg zarządzeń, zmierzających do zmiany na najwyższych stanowiskach poselskich poza granicami państwa.

Natychmiast po ogłoszeniu republiki usunięty został z zajmowanego stanowiska ambasador Hiszpanji w Paryżu

Quinones de Leon, który jest osobistym przyjacielem króla.

Równocześnie zostali usunięci z zajmowanych stanowisk ambasadorowie w Londynie i Berlinie.

Na stanowisko ambasadora w Berlinie zamianowany został dziennikarz hiszpański Alvarez del Vayo.

Potworny zbrodniarz z Düsseldorfu

w dalszym ciągu opowiada o tem, jak mordował swe ofiary. — Taniec nad zwłokami. — Dramatyczne sceny w sądzie.

Kürten woli śmierć, niż konfrontację z żoną.

Düsseldorf, 15 kwietnia.

Drugi dzień procesu „Upiorka z Düsseldorfu” przyniósł cały szereg nowych, nieznanych dotychczas szczegółów, dotyczących krwawej działalności oskarżonego.

Rozprawa, na wniosek prokuratora, odbywała się przy drzwiach zamkniętych. Kürten oświadczył bowiem na wstępie, że pragnie złożyć obszerne wyjaśnienia o seksualnych pobudkach swych zbrodni.

Na sali pozostała tylko grupa dziennikarzy niemieckich i amerykańskich. Publiczność, która onegdaj z wielkim trudem zdobyła karty wstępu, zapelniała szczególnie wszystkie kurytarze i tam ocze kiwała z niecierpliwością na wiadomości ze sali sądowej.

Gdy z sali wychodził któryś ze świadków, domagano się od niego szczegółowego sprawozdania, z dalszego toku procesu. Pewna niewiasta odmówiła zadaniu publiczności. Tłum rzucił się na nią, wznosząc groźne okrzyki. Oddział policyjny czuwający wewnątrz gmachu nad porządkiem, zlikwidował zajście.

Kürten zeznawał wczoraj przez szereg godzin. Opowiadał, iż od najmłodszych lat zdradzał już sadystyczne skłonności. Zdy miał 8 lat wrucił dwóch chłopców do Renu i przypatrywał się ich próbom wydostania się na brzeg. Gdy utoneli, wyciągnął zwłoki na brzeg i tańczył nad nimi.

W dalszych swych zeznaniach „Upiór z Düsseldorfu” szczegółowo opowiadał o wszystkich dokonanych zbrodniach zgwałcenia i podpalenia. Odznacza się on fenomenalną pamięcią i nie zapominał żadnego szczegółu. Zeznania jego dały władzom zupełnie nowy materiał.

Okazuje się bowiem, że Kürten ma na sumieniu kilka poważnych zbrodni, o których dotychczas nawet nie wiadomo.

W godzinach popołudniowych po dłuższej przerwie, sąd począł przesłuchiwać świadków.

Miedzy innymi zeznawała pewna młoda niewiasta, która swego czasu została poznaczona przez jakiegoś osobnika, przypominającego swym wyglądem upiorka z Düsseldorfu.

Na rozprawie niewiasta ta oświadczyła, iż nie może twierdzić stanowczo, że napastnikiem tym był Kürten.

Oskarżony począł się jej badawczo przyglądać, usiłując sobie przypomnieć, czy miał z nią kiedyś do czynienia.

W tym momencie młoda niewiasta krzyknęła przeraźliwie.

— Niech on na mnie nie patrzy, bo ja zwaruję! To szatan!

Rozprawę na kilka minut przerwano. Niewiasta dostała ataku nerwowego.

Wśród publiczności ZNAJDUJĄCEJ SIĘ NA KURYTARZU ROZESZŁA SIĘ POGŁOSKA, ŻE KÜRTEŃ WYSKOCZYŁ Z ŁAWY OSKARŻONYCH I RZUCIŁ SIĘ NA MŁODĄ DZIEWCZYNE, CHCĄC JĄ ZNIEWOLIĆ NA SALI SĄDOWEJ.

Publiczność usiłowała wtargnąć na salę. Domagano się natychmiastowego zliczowania potwornego zbrodniarza.

Policej z wielką trudnością udało się tym razem opanować sytuację. Kurytarze sądowe opróżniono z publiczności i po upływie godziny zapanował wreszcie spokój.

W godzinach wieczornych, Kürten udzielał jeszcze dodatkowych wyjaśnień dotyczących jego stosunku do żony. Opowiadał on, że żona zawsze uważała go za człowieka bardzo spokojnego i zrównoważonego i nigdy nie podejrzewała go nawet o zdradę.

Kürten starał się aby zawsze miała o nim jaknajlepsze zdanie. PO KAŻDYM MORDZIE CZYSZCIŁ BARDZO STARRANIE PŁAMY KRWI NA UBRANIU. Żona zadawała się zawsze oświadcze-

niem, że miał krwotok z nosa i domagała się, aby udał się do kasy chorych, do lekarza specjalisty. Pewnego dnia nawet zmusiła go aby z nią poszedł do lekarza, lecz Kürten w ostatniej chwili zdołał się wykreślić.

Żona upiorka z Düsseldorfu jak wiadomo, przebywa obecnie w zakładzie dla nerwowo chorych, skąd ciągle nadsyła listy, w których twierdzi, że w dalszym ciągu kocha gorąco zbrodniarza.

Kürten oświadczył na rozprawie, że nie obawia się najpotworniejszych tortur ani śmierci, lecz jedynie konfrontacji z własną żoną.

Rozprawa zakończyła się późnym wieczorem. Dziś odbędzie się przesłuchanie dalszych świadków.

**Tabela
wygranych
na str. 6-ej.**

Romans George Sand z lekarzem

przy łożu ciężko chorego przyjaciela. — Słynny powieściopisarz Musset pisze o „utraconym skarbie“

Historyczny pokój hotelu weneckiego

Turystom, zwiedzającym Wenecję, dobrze jest znany, znajdujący się w pobliżu mostu „Westchnień“ utrzymywany w maurytańskim stylu hotel „Royal Danieli“. W hotelu tym zatrzymuje się najbardziej wytworna elita, zamieszkiwał tu również ostatnio Charlie Chaplin.

Ongiś pałac doży Dandolo, przeszło sto lat temu został zamieniony na hotel, budowla ta zachowała stary styl architektoniczny dawnej Wenecji. Mieści również sto lat od chwili, gdy istniejący po dzień dzisiejszy pokój na pierwszym piętrze gościł dwie znakomite postacie. Stanowili oni razem wielce niedobraną parę: słynny już wówczas Alfred de Musset, bardzo przystojny młodzieniec, oraz niezwykle ekscentryczna, również słynna, lecz o wiele lat starsza George Sand.

Nie przybyli oni bynajmniej do Wenecji w tym celu, aby oddawać się tam nieproduktywnym marzeniom. Musset pragnął tu napisać powieść, gdyż para rozpleczonych kochanków potrzebowała dużo pieniędzy dla opędzenia wysokich kosztów podróży oraz zaspokojenia swych luksusowych potrzeb i zachlekanek.

Zdrowie poety pozostawiało wówczas wiele do życzenia. Również jego towarzyszką była stale cierpiąca. Zaraz po przybyciu do hotelu zwróciła się ona do właściciela, aby polecił jej dobrego lekarza. Właściciel hotelu poradził jej, aby zwróciła się do niejakiego doktora Pagello, niezwykle przystojnego młodego człowieka o zdrowym czerstwym wyglądzie.

Pagello znał słynną powieściopisarkę już z widzenia. Podczas spaceru nad Riva degli Schiavoni zauważył on ją na balkonie hotelu. Przyjął ją początkowo za ekscentryczną angielską lub też polską emigrantkę, ze swą jedwabną chustką, okrytą dookoła czarnych włosów w kształcie turbanu, ubraną po męsku sprawiła na nim niezwykle silne wrażenie. Szczególną uwagę jego zwróciło grube cygaro, które pani Sand paliła z nonszalancją, obserwując bacznie przechodniów. Młody lekarz był mocno zdziwiony, gdy po przybyciu do hotelu poznał w pacjentce oryginalną nieznajomą. Obok pacjentki leżał również cierpiący Musset. Sand skarżyła się na silne bóle głowy i prosiła lekarza, aby wypuścił jej krew z żyły. Gdy doktor dokonał zabiegu, poprosiła go z czarującym uśmiechem, aby podał jej swój adres. Musset odprowadził mocno zmieszanego signora Pagello do przedsiönka, nie przeczuwając, iż rozpoczął się pierwszy akt romansu, który zamierzał napisać. Romans, w którym nie danemu było odegrać głównej roli bohatera.

Nazajutrz już młody lekarz otrzymał od pani Sand list napisany fatalną włoszczyzną, w którym prosiła go o przybycie do chorego przyjaciela, którego ubóstwa nad życie. Stan Musseta bynajmniej nie był tak zatrważający, jednakże wizyty doktora trwały cały tydzień.

Słynna pisarka formalnie oczarowała młodego doktora. Przy łożu chorego przyjaciela nastąpiło ich pierwsze zbli-

żenie, które powoli zamieniło się w płomienną miłość.

Pewnego razu, gdy chory zasnął, pani Sand napisała list, który wręczyła lekarzowi. List ten zawierał wyznanie miłosne. Został on odnaleziony w pamiętnikach doktora, który dokładnie opisał wszystkie swe wizyty w hotelu „Danieli“.

W końcowym ustępie tego listu słynny George Sand pisze:

— Czy jestem dla ciebie, Pagello, tym nieznanym ideałem, którego szukasz i pożądasz w swych najtajniejszych marzeniach, czy też tylko zwykłą kobietą, jak każda inna. Nie znam ani ciebie, ani twej przeszłości, nie wiem również, co ludzie o tobie mówią lub sądzą. Mimo to kocham cię, nie wiedząc nawet, czy potrafiłabym cię szanować. Kocham cię, bo mi się podobasz i być może wkrótce będę cię nawiądywać...

Nazajutrz, z samego rana doktor udał się do hotelu, aby odwiedzić chorego Musseta. Na progu z czarującym uśmiechem oczekiwała go już George Sand. Opuścili oni razem hotel. Rozmowa powieściopisarki ze swym nowym przyjacielem jest dokładnie opisana w pamiętnikach lekarza. Pani Sand postanowiła wówczas zerwać ze swym dawnym kochankiem. Wieczorem para za kochanych powróciła do hotelu. Musset opowiadał wiele lat później o strasznych torturach, jakie wówczas przeżywał. Leżał on na łożku w silnej gorączce, na głowie miał kompres z lodem.

Przy łożu chorego znajdowali się signor Pagello i jego przyjaciółka. Pro-

wadził on irozmowę, nie przypuszczał, iż chory słyszy każde słowo. Lekarz oświadczył, iż stan chorego, jego zdaniem, jest beznadziejny. George Sand wzięła lustro i przyłożyła je choremu do ust, pragnąc się przekonać, czy jeszcze żyje.

Straszne przeżycia tej nocy znajdują się w pamiętnikach Musseta. Pod wpływem silnego wzruszenia chory zemdlał. Gdy się obudził, nie był w stanie odwrócić głowy, na ścianie widział ciągle dwa cienie, które przesładowały go, jak straszne widmo... Kleczący mężczyzna, którego głowę obejmują kobiece dłonie; w cieniu wylania się głowa kobiety, która nachyla się nad sylwetką mężczyzny, usta ich spotykają się i całus ten zdawało się przeciągać się w nieskończoność...

— Leżałem nieruchomo, jakby zahipnotyzowany tą straszną demoniczną grą cieni. Cierpienia moje nie dadzą się prosto opisać. Znowu straciłem przytomność. Podczas niesamowitych wrażeń tej nocy w wyobraźni mej wytworzyło się jedno pewne przeświadczenie, iż Wenecja okradła mnie z najdroższego skarbu.

Od tej pamiętnej nocy upłynęło 97 lat. Historyczny ten pokój nie uległ prawie żadnym zmianom, stoją tam jeszcze te same meble, które kryją w sobie tyle wspomnień z tej romantycznej epoki. Niezliczone rzesze obcych, nieznanymi obojętnych ludzi nocowało w okresie wielu lat w tym pokoju hotelowym, którego ściany ongiś były niemymi świadkami wielkiej tragedii ludzkiej.

Laureat

konkursu skubania kur

Rekordomanja amerykańska osiągnęła prawdopodobnie już rekord nonsensu. Wzorowym przykładem pod tym względem jest nowy konkurs, który się odbył w sławnej miejscowości Niagara Falls, konkurs skubania kur.

Rekord na rok 1931 ustalił miejscowy rzeźnik nazwiskiem Nick Palermo, który oskubał czterofuntową kurę w 4 sekundy. Rodzony brat światowego mistrza w skubaniu kur został pobity o jedną sekundę. Szanowny papa tych ciekawie zapowiadających się synalów uzyskał prawdopodobnie rekord w wyrzucaniu sobie włosów z głowy, powodowany rozpaczą, że progenitura jego wykazuje taki nadmiar inteligencji.

Eksperymentalna dieta

Dziewięć kobiet, w tym dwie instruktorki i siedem studentek z Washington Missionary College, uprawiało przez cztery tygodnie eksperymentalną dietę. Po upływie czterech tygodni poddały się one badaniom lekarskim, które stwierdziły, że wszystkie one czują się obecnie lepiej, są zdrowsze i ładniejsze, niż poprzednio.

Nie używały mięsa ani masła ani mleka. Żyły przeważnie pomarańczami, pomidorami i twarogiem, z dodatkiem tłuszczu orzechowego i jaj. Przepisy, według których żywiły się, zostały sporządzone dla nich przez rządowe amerykańskie biuro ekonomii domowej.

Przy obliczeniach okazało się, że każda z nich pożywiła kosztowało dziennie 28 centów, t. j. około 2 złote.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Złoty jubileusz tramwaju

Konne tramwaje przez dłuższy czas konkurowały z tramwajem elektrycznym.—Pierwszą linię uruchomiono w Berlinie

Ojcem tramwajów elektrycznych był Siemens

W najbliższym czasie odbywać się będą uroczystości jubileuszowe z okazji wynalezienia pierwszego tramwaju elektrycznego. Pierwsze tramwaje elektryczne powstały 50 lat temu. Mimo to posługiwano się jeszcze przez wiele lat, jako środkiem lokomocji ulicznej, tramwajami konnymi, które cieszyły się wielką popularnością i powodzeniem wśród najszerzych mas ludności.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż historia tramwaju konnego nie jest o wiele starsza od tramwaju elektrycznego. W momencie wprowadzenia do lokomocji ulicznej pierwszych tramwajów elektrycznych, tramwaj konny przeżywał również pierwszą fazę swego rozwoju.

Pierwsze tramwaje konne datują się od 50 lat ubiegłego stulecia. Tym pierwszym momentem w dziedzinie lokomocji miejskiej był w Nowym Jorku rok 1850, w Paryżu pierwsza linia tramwaju konnego została założona w roku 1854, w Berlinie zaś w 1865 (z dzielnicy Kupfergraben przez Tiergarten do Charlottenburga). Linia ta, która łączyła śródmieście Berlina z, wówczas jeszcze niezwykle oddaloną, największą dzielnicą zamiejską, pozostawała przez wiele lat jedyną komunikacją tramwajową. Dopiero w 70 latach ubiegłego stulecia specjalnie powstałe w tym celu wielkie Towarzystwo berlińskiej kolei konnej poczęło zakładać szereg nowych linii. W jak wolnym tempie rozwijała się wówczas komunikacja miejska, świadczy najlepiej fakt, iż kolej konna, przecinająca ulicę Leipzigerstr. aż do placu Poczdamskiego, została dopiero w roku 1880 oddana do użytku publicznego.

Już w roku 1879 Werner Siemens, wielki wynalazca w dziedzinie elektrotechniki, zademonstrował na wystawie przemysłowej w Berlinie pierwszą ko-

lej elektryczną światła. Pokaz ten stał się wówczas częścią programu rozrywkowych widowiskowych, przeznaczonych dla szerokiej mas. Była to mała kolej, czyli raczej precyzyjnie wykonana zabawka, składała się ona z 3-ch maleńkich otwartych wagoników, sprawiających wrażenie lalek, wyposażonych w koła. Kolejka ta była poruszana przy pomocy małego elektrycznego traktora o sile 3-ch koni, w którym się znajdował motorniczy.

Zabawka ta sunęła dokoła okraglego toru o przestrzeni 600 metrów, rozwijając „szybkość“ 7 kilometrów na godzinę. Zółwie tempo pierwszego prototypu kolei elektrycznej niknie poprostu wobec rekordów, osiąganych przez Nurmego i innych szybkobiegaczy.

Zabawka ta jednak w krótkim czasie urosła do rozmiarów potężnego środka komunikacyjnego. Werner Siemens nie należał do rzędu ludzi, którzy poprzestają na jednym udanym eksperymencie. Już po upływie 2-eh lat zdążył on do tego stopnia udoskonalić swój epokowy wynalazek, iż mógł on przystąpić do uruchomienia pierwszej elektrycznej linii tramwajowej. Prowadziła ona od dworca anhaltskiego do ówczesnej szkoły kadetów. Wagon motorowy tej pierwszej kolei elektrycznej nie różnił się prawie wcale od wozu tramwaju konnego. Wagon ten składał się z otwartej platformy, motor znajdował się w skrzyni pod wagonem. Siła elektryczna została przenoszona na osie kół wagonu, a stamtąd na szyny. Oczywiście to niezwykle prymitywne urządzenie posiadało wielkie braki, mimo to komunikacja rozwijała się pomyślnie.

Linia ta została otwarta 12 maja 1881 roku. W dniu tym, który przypada w następnym miesiącu, Berlin obchodzić będzie jubileusz 50 lat istnienia tramwa-

ju elektrycznego.

Jak wynika z powyższego, kolej elektryczna nie jest o wiele starsza od tramwaju konnego. Tramwaj konny przez wiele lat skutecznie konkurował z tramwajem elektrycznym. Świetnie funkcjonujące i znakomicie odpowiadające swemu przeznaczeniu tramwaje konne posiadały bowiem znaczną przewagę nad niedoskonalym i wykazującym wielkie braki tramwajem elektrycznym, który znajdował się w zaczątku swego rozwoju. Z tych względów miasta nie mogły zdecydować się na wyeliminowanie tramwajów konnych i zastąpienie ich koleją elektryczną.

Największe udoskonalenia techniczne, dzięki którym tramwaj elektryczny zdobył swą popularność, zawdzięczamy Ameryce. W Stanach Zjednoczonych elektryczny tramwaj zdobył sobie prawo obywatelstwa znacznie wcześniej, niż w Europie. Udoskonalenia te w Europie poczęto wprowadzać w roku 1891 i od tego czasu miasta europejskie kasują stopniowo linie tramwajów konnych, zamieniając je na bardziej nowoczesną komunikację.

Dnia 28 sierpnia 1902 roku w Berlinie pozostała jedyną ostatnią linią tramwajów konnych. W okresie tym Berlin posiadał już pierwsze linie kolei podziemnej. W roku 1899 poczęły kursować pierwsze autobusy. W końcu ubiegłego stulecia została zapoczątkowana w wielkich miastach europejskich motoryzacja środków lokomocji.

Tramwaj konny stał się zabawką historycznym. Tramwaj elektryczny w wielkich miastach jest obecnie wypierany przez inne, bardziej nowoczesne środki lokomocji, jak autobusy, kolej podziemna. Za lat 10, jak przewidywają, będzie on, podobnie, jak i jego poprzednik, tylko pamiątką historyczną.

Muzyka powoduje... dreszcze

Skrzypek o światowej sławie, Fritz Kriesler, przemawiając niedawno na temat muzyki, oświadczył, że tylko tę muzykę uważa za rzeczywiście piękną, która powoduje u niego... dreszcze, bez względu na to, czy on sam gra dany utwór, czy też słucha gry kogoś innego.

Twierdzi też, że muzyka-artysta, który pod wpływem muzyki nigdy nie odczuwał takiego stanu i po którego ciele nigdy pod wpływem muzyki nie przechodziło mrowie, nie odczuwa muzyki, nie rozumie jej i mija się z powołaniem.

Walka z pornografią

Energiczna akcja władz administracyjnych przeciw kolporterom niemoralnych druków

Władze rozpoczęły energiczną walkę z pornografią.

Ministerstwo spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministerstwem oświaty, wydało okólnik do wszystkich wojewodów w sprawie ścigania sprzedawców pornograficznych widokówek, obrazków i broszurek, kolportowanych głównie wśród nieletnich.

Ministerstwo zaleciło wojewodom, aby stosowali wszelkie możliwe środki i tropili wszystkich handlarzy pornografii, osadzając w więzieniu każdego przylapanego na gorącym uczynku przez stepstwa.

Ministerstwo w okólniku swym stwierdziło, że ustalenie samego faktu przestępstwa przeciwko obyczajności może niejednokrotnie nasuwać bardzo duże trudności.

Zaden bowiem z właściwych przepisów karnych nie daje ścisłej definicji czynu karalnego.

Pierwszym zatem warunkiem powołania akcji jest powierzenie kontroli i dochodzeń w tego rodzaju sprawach inteligentnym funkcjonariuszom.

Władze ministerjalne zalecają również urzędom wojewódzkim, aby w sprawach bardziej wątpliwych zachowywały należyty umiar i takt.

Pozatem przy wdrażaniu spraw o handel pornografią, w myśl wskazań okólnika, należy przyjąć pewne wytyczne dla oceny, czy sprzedawcy, względnie wystawiancy utworów rzeczywiście podlegają przepisom ustaw karnych.

Wytyczne te dość często nie dają się ująć w ścisłe formułki, to też w wielu wypadkach musi decydować ostatecznie odczuć przedstawicieli władzy.

Ogólnie jednak, stwierdza ministerstwo, należy przyjąć, że wyrażenia „świadomie bezwstydną”, „nierządne”, „sprośne”, użyte w przepisach karnych dotyczą przede wszystkim utworów z zakresu życia płciowego, które wykonane zostały z zamiarem wywołania u czytającego, czy oglądającego podniecenia seksualnego i które rzeczywiście obrażają uczucie wstydu i moralność osób trzecich.

Inne utwory, nie dotyczące bezpośrednio życia płciowego, mogą jednak również być uważane za niedopuszczalne, jeżeli są wykorzystywane w tym celu, aby spowodować podniecenie płciowe i wogóle, jeżeli cel i sposób ich użycia wskazuje na taki zamiar.

Ma to miejsce w szczególności, gdy utwory takie są sprzedawane młodocianym.

Ministerstwo spraw wewnętrznych przystępuje obecnie do sporządzania wykazu druków i innych publikacji, zakazanych lub podejrzanych, jako pornograficzne.

Władze ministerjalne poleciły urzędom wojewódzkim, aby zwracały baczność na znajdujące się w obiegu druki i ewentualnie występowały przeciwko ich rozpowszechnianiu w myśl powyższych wytycznych zasad.

W zakończeniu swego okólnika ministerstwo zaznacza, że zdaje sobie sprawę z tego, że przeprowadzenie omawianych zarządzeń będzie następczo duże trudności i wątpliwości.

Ministerstwo udzielić będzie w tych sprawach urzędom wojewódzkim w dalszym ciągu wszelkich wskazówek, jak również do czasu wydania jednolitych i wyczerpujących norm prawnych będzie komunikowało wyroki właściwych sądów, które pozwolą na bliższe określenie czynów przestępczych.

„Szwagier chciał mnie zabić”

Krwawy napad na szosie Pabjanice—Ksawerowo

Późnym wieczorem na szosie Pabjanice—Ksawerowo znaleziono jakiegoś mężczyznę, leżącego w kałuży krwi.

Policja wezwała doń pogotowie. Lekarz stwierdził ranę postrzałową biodra i przewiózł młodzieńca do szpitala.

Ranny jeszcze w nocy uzyskał przytomność.

— Szwagier chciał mnie zabić — brzmiały jego pierwsze słowa. — On mi już dawno groził śmiercią.

Dochodzenie ustaliło, że ranny, Antoni Gorczyński, od dłuższego czasu żył na wrogiej stopie ze swymi szwagrami, Hieronimem, Ignacym i Bronisławem Kubasiewiczami.

Szwagrowie mieli doń pretensje pieniężne. Gorczyński prowadził z nimi interesy, sprzedając im produkty rolne. Gdy zawarli z Gorczyńskim jakąś wiek szą transakcję, doszli do wniosku, że zbyt wiele na nich zarobił.

Poczęli więc domagać się zwrotu kilkudziesięciu złotych.

Gorczyński twierdził, że ich żądania są zupełnie nieuzasadnione i nie chciał im dać ani grosza.

Sekretarz gimnazjum przed sądem.

Oskarżono go o fałszowanie świadectw szkolnych

W maju 1930 roku do dywizjonu żandarmerji w Łodzi zgłosił się Józef Łęski i zameldował, że posiada wiadomości, iż chorąży Bernaczyk nabył

fałszowane świadectwo szkolne i na tej podstawie otrzymał awans na podporucznika.

Łęski został szczegółowo zbadany. Dodał on wówczas, że sam swego czasu nabył podobne świadectwo u sekretarza gimnazjum państwowego w Radomiu, Płażewskiego, lecz nie wykorzystał fałszowanego dokumentu.

Wdrożono energiczne dochodzenie.

Okazało się, że Łęski zapoznał się z Płażewskim w związku młodzieńczej monarchistycznej. Płażewski prosił go, by się dowiedział, czy poszczególni członkowie organizacji nie reflektują na świadectwa gimnazjalne, gdyż, jako sekretarz gimnazjum radomskiego, mógłby się o nie łatwo wystarać.

Amatorów nie brakło. Jednym z nich był właśnie Łęski, który, jak stwierdzono, posługiwał się kupionym świadectwem przy staraniach o posadę w P.K.U. w Łodzi.

Badanie całej afery trwało dość długo.

W rezultacie władze postawiły w stan oskarżenia Płażewskiego i Łęskiego.

W ten sposób walka z pornografią będzie wreszcie prowadzona według pewnych zasad. Dotychczas bowiem władze bardzo często znajdowały się w prawdziwym kłopotcie, gdy miały do rozstrzygnięcia bardziej zawikłany dylemat prawny i nie mogły z tego powodu należycie tepić szerzycieli zepsucia i zgnilizny moralnej.

Spory trwały dość długo i w rezultacie spowodowały zerwanie stosunków.

Krytycznego wieczoru Gorczyński powracał samotnie z Pabjanic do Ksawerowa, gdzie stale zamieszkiwał.

Na szosie zaczęli go jacyś czterej mężczyźni w czapkach nasuniętych na oczy.

Gorczyński poznał jednego z nich. Był nim jego szwagier, Hieronim.

Gdy rzucił się do ucieczki, napastnicy dali doń kilka strzałów rewolwerowych.

Gorczyński, trafiony jedną z kul, runął na ziemię.

Policja, w wyniku przeprowadzonego dochodzenia, aresztowała wszystkich trzech Kubasiewiczów.

Na sprawie sądowej tylko jeden z podsądnych, Hieronim, przyznał się iż strzelił do Gorczyńskiego. Pozostali twierdzili, że nie brali udziału w napadzie.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Sąd skazał Hieronima Kubasiewicza na rok więzienia, pozostałych zaś uwolnił.

Dźwiękowe

Dziś i dni następnych!

Sztuka teatralna „Trzykrotne Wesele” zrealizowana w przeróbce filmowej przez reżysera Victora Fleminga, twórca „Niepotrzebnego Człowieka” p. t.:

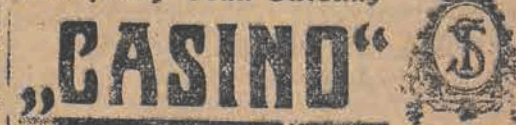
Tryumf Miłości

Miłość dwójga młodych ludzi odrębnego wyznania.

W roli głównej: Nancy Carroll, Charles Rogers, J. Farrell Mc. Donald, Bernard Gorcey.

Początek przedstawienia o g. 4 po poł. ostatniego o g. 10.15 w., w sobotę i niedzielę początek o g. 12 w pol., ost. o g. 10.15 w. Ceny miejsc na pierwsze seanse od zł. 1, na porankach 75 gr. i zł. 1.—

Dźwiękowy Teatr Świeciny

DZIŚ PO RAZ OSTATNI!

Największy polski film dźwiękofilmowany p. t.

SERIE na ULICY

w rolach głównych: Nora Ney, Zbyszko Sawa, Kaz. Junosza-Stępski, akcja dzieje się współcześnie. Wytwórnia Leofilm — Warszawa. Realizacja: J. Gardan. Słowa Konrad Tom. Muzyka: S. Katuszek. — Nadprogram: aktualności krajowe. Początek seansów o godz. 4.30.

Wypadek w czasie pracy

W fabryce Steigerta przy zbiegu ul. Milionowej i Przedzalaniej, w czasie pracy przy maszynie, doznała ciężkich uszkodzeń cielesnych Janina Kantorowa (Dąbrowska 67.) robotnica.

Pogotowie kasy chorych udzieliło jej pomocy lekarskiej.

Spadł z wozu

Na ulicy Narutowicza spadł z 15-letni Szymon Blat (Berka Joselew nr. 20) i uległ złamaniu lewego rami.

Pogotowie przewiozło go do szpitala św. Józefa.

Krwawe bójkę

Przy zbiegu ul. Limanowskiego i Zgierskiej 32-letni Stanisław Witala, robotnik, został pobity przez kilku swych znajomych.

— Na Chojnach pobito Olgę Ryłską (11-go Listopada 20). Pogotowie udzieliło poszkodowanej pomocy lekarskiej.

Henry Garat

porucznik kapitan major pułkownik generał awansowany w ciągu trzech dni

Z Rozkazu: Księżniczki

arczej rozkosznej filatelistycznej szampańskiej

Liljany Harvey

1-szy Dźwiękowy Kino - Teatr w Łodzi

SPLENDID

Narutowicza 20

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH!

Najwspanialsze arcydzieło filmowe. Największa sensacja dnia. Pierwszy film, który maluje w prawdziwych barwach genialnego szarego żołnierza rosyjskiego, skazanego niewinnie na śmierć. Tragiczne dzieło rosyjskiego żołnierza więzionego w niemieckim obozie dla jeńców wojennych.

Spór o Sierżanta GRISZE

Film osnuty na fikcyjnej powieści Arnolda Zweiga, pod tym samym tytułem, która poruszyła umysły całego kulturalnego świata.

W rolach głównych: Chester Morris, Betty Comson.

Początek o godz. 4.15. — Aparatura dźwiękowa: Western Electric.

Telegram

Słynny detektyw Lionel Barrymore natrafił na ślad Williama Kainesa, ukrywającego się pod nazwą

„Bajemniczy Dżems”

Dowiadujemy się również, że wszystkie młode arcydzieła awantury prowadzą do dźwiękowego teatru świetnego „CASINO”.

Szczegóły podamy jutro!

Dziś wielka premjera!
Najciekawszy polski dźwiękowiec sezonu,

Dziś wielka premjera!
całkowicie mówiony

"UWIEDZIONA"

(BIAŁE NIEWOLNICE)

Według scenariusza Anatola Sierna i Leo Belmonta. Reżyserja Michała Waszyńskiego.
W rolach głównych:

Maria Malicka, Krystyna Ankiewicz, K. Junosza-Stępowski, Zdzisław Sawan
Tadeusz Olsza, Czesław Skonieczny, Stanisław Sielański i inni.

Nad program: 1) "Czar Wiosny" — Zachwycająca groteska rysunkowa, ilustracją przebudzenie się przyrody na wiosnę.
2) "Tętno Polskiego Manchesteru" — Garsć wrażeń z życia Łodzi. Realizacja A. Ford. Scenariusz S. Grodzicki.

Początek seansów o godz. 4 ej po poł. w niedzielę, soboty o godz. 12 w poł. Ceny miejsc na pierwsze seanse od 1 zł., w sob. niedz. od 12-3 po 75 gr. i 1 zł
Karty premjowe ważne bez ograniczeń

Lekarstwo na smutek

Mąż leży w łóżku niebezpiecznie chory.
Lekarz wychodzi z pokoju.
Młoda małżonka czeka nań za progiem.
— Panie doktorze, niech mi pan powie
prawdę...

Doktor waha się...
— Łaskawa pani!...
— Bez ogródek! — przerywa mu małżonka.
— Niech mi pan powie prawdę: czy mogę sobie
jeszcze obstarować białą suknię u krawcowej,
czy już nie warto?...

Dwaj przyjaciele spotkali się w kawiarni.
Obydwaj są kupcami.
— Co się z tobą dzieje? — pyta pierwszy.
— Wyglądasz jak cień!...

— Okropnie mi się powodzi!... — odpowiada
— Od tygodnia nie śpię... Jeżeli do przy-
tego wtorku nie postaram się o 2 tysiące zło-
tych, ogłoszą mi upadłość...

— Człowieku! — woła przyjaciel. — Dlaczego
coś mi odrazu tego nie powiedział?!...
— Co?!... Chcesz mi pożyczyć?!...
— Nie, pieniędzy nie mam, ale mam cudowny
rodek na bezsenność!...

Rozmowa matrymonialna w Ameryce:
— Halo, Bill, pan jest wszak ojcem rodziny,
prawda?...

— Yes... niestety...
— I ma pan trzy córki?...

— Yes... niestety...
— A ja jestem kawalerem, wie pan o tem?...

— Skąd mogę o tem wiedzieć?... Pan wie
niejaki...
— Ile lat mają pańskie córki?...

— 28, 32 i 35...
— Ho, ho, ho...
— Niesłusznie, młodsze już nie będą...

— Hm... Jaki posag dostaje najmłodsza?...

— 10 tysięcy dolarów i dom na Walker-
street...
— A ta 32 letnia?...

— 10 tysięcy dolarów i dom na Cantstreet...
— A najstarsza?...

— 10 tysięcy dolarów i dom na Peckstreet.
— Właściwie która z moich córek podoba się
panu?...

— Tego jeszcze nie wiem. Muszę najpierw
przebrać te domy. Dowidzenia!

Spóźniona wiosna

Praca na roli opóźni się co najmniej o dwa tygodnie

Aura tegoroczna jest bardziej ka-
przyśna niż zwykle. Kalendarz wskazy-
wał początek wiosny na dzień 21 marca,
tymczasem mamy już połowę kwietnia,
a wiosny jeszcze nie widać. Dla meteo-
rologów istnieją tylko wskazania kalen-
darzowe, dlatego też ogólnie powiada
się, że
wiosna tegoroczna jest chłodna i spó-
źniona.

Zima tegoroczna również odbiegała
od swej zasadniczej normy. Przede-
wszystkiem początek zimy był nieco
spóźniony. Naogół jednak nie dokuczała
nam zbyt i przez cały czas jej trwa-
nia nie mieliśmy zbyt silnych mrozów.
Jak obliczyli niektórzy „fachowcy od
pogód” zima tegoroczna trwała równo-
ważnie 100 dni.

przyczem z tej liczby było 17 dni na-
prawdę mroźnych, podczas których tem-
peratura spadała do poziomu 10 stopni
i niżej. W ciągu tych siedemnastu dni
mieliśmy 7 dni o temperaturze 15 stopni
oraz trzy dni z rekordową temperaturą
20 stopni!

Najmroźniejsza była
pierwsza połowa lutego.

Srednia temperatura w ciągu całej zimy
wynosiła 5 stopni. Dla naszych nawiga-
torów zima tegoroczna nie była odpo-
wiednia.

Częste burze na morzach wprawiały
w ruch olbrzymie zwały lodowe, sta-
nowiące dla okrętów niebezpieczne prze-
szkody. Natorost dla rolników zima te-
goroczna była wyjątkowo korzystna.
Oziminy pokryły się śniegiem, gdy zie-
mia już przemarzła i pozostały pod bia-
łą pierzyną śniegu aż do wiosny.

Horoskopy na temat wiosny i lata są
bardzo problematyczne. Jedynie można
stwierdzić z pewnością, że
wiosna tak szybko nie wróci do normal-
nego stanu.

Tłumaczy się to przede wszystkim
wielkimi masami śniegu w lasach i lo-
du na morzach. Jak wiadomo topnienie
pochłania wiele ciepła, a więc dopóki
śnieg i lód nie znikną bez śladu nie nale-
ży oczekiwać ocieplenia.

Praca na roli opóźni się wobec tego
co najmniej o 2 tygodnie.

Hallo! Tu radio!..

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ
„POLSKIEGO RADJA”

ŚRODA, dnia 15 kwietnia 1931 roku.

Godz. 11.58—12.05. Sygnał czasu z Warsza-
wy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie.
12.05—13.15. Muzyka z płyt gramofonowych
firmy A. Klingbeil Łódź, Piotrkowska Nr. 160.
13.15—13.25. Odczytanie programu dziennego i
repertuar teatrów i kin. 13.25—14.40. Przerwa.
14.40—15.00. Odczyt dla maturzystów p. t. „Sło-
wacki” — odczyt I-szy — wygł. prof. Leon
Płoszewski (tr. z W-wy). 15.00—15.20. Odczyt
dla maturzystów p. t. „Ruchy rewolucji w r.
1848” — wygł. prof. Janusz Iwaszkiewicz (tr. z
W-wy). 15.20—15.50. Przerwa. 15.50—16.10. Ra-
diokronika — wygłosił dr. Marian Stępowski (tr.
z W-wy). 16.10—16.15. Komunikat dla żegluga-
ry i rybaków (tr. z W-wy). 16.15—16.45. Program
dla dzieci. 1. Opowiadanie J. Grabowskiego pt.
„Europa”. — odczyta p. M. Stroska. 2) Trans-
misja z Wilna. 16.45—17.45. Muzyka z płyt gra-
mofonowych. 17.15—17.40. Odczyt z Krakowa.
„Człowiek w przestępcy” — wygł. dr. prof. Wł.
Wolter. 17.45—18.45. Koncert popularny ork. P.
R. pod dyr. J. Ozimiskiego. 18.45—19.10. Roz-
maitości. 19.10—19.25. Komunikat Izby Przem.
Handl. w Łodzi i odczytanie programu na dzień
następny. 19.25—19.40. Płyty gramofonowe.
19.40—19.55. Prasowy dziennik radiowy z War-
szawy. 20.00—20.15. „Wśród książek” — prze-
gląd najnowszych wydawnictw omówi prof. Hen-
ryk Mościcki (tr. z W-wy). 20.15—20.30. Odczyt
muzyczny z Warszawy. 20.30—22.10. Koncert

międzynarodowy z Budapesztu. 22.10—22.35. Fel-
leton p. t. „Święto chleba w Wenecji” — wygł.
Wacław Sieroszewski (tr. z W-wy). 22.35—
22.55. Płyty gramofonowe z Warszawy. 22.55—
24.00. Komunikaty: PAT, meteorologiczny, poli-
cyjny, sportowy, oraz muzyka taneczna z War-
szawy.

CZWARTEK, dnia 16 kwietnia 1931 r.

11.58—12.10. Sygnał czasu z W-wy, hejnał z
Wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat me-
teorologiczny, odczytanie programu dziennego i
repert. teatrów i kin. 12.15—12.35. Muzyka z
płyt gramof. 12.35—14.00. Poranek z Filharmonii
Warsz., 14.00—14.20. „Świat dużych i małych” —
wygł. p. Maria Ankiewiczowa (tr. z W-wy).
14.20—15.00. Odczyt dla maturzystów pt.: „Sło-
wacki” — odczyt II-gi, wygł. prof. Leon Płoszew-
ski (tr. z W-wy). 15.00—15.20. Odczyt dla matu-
zystów pt.: „Rozwój przywilejów szlacheckich” —
wygł. prof. Henryk Mościcki (tr. z W-wy). 15.35—
15.50. Komunikat Ligi Powietrznej i Przeciwa-
żowej z Warszawy. 15.50—16.10. Odczyt z Wilna.
„Ziemie b. W. Ks. Litewskiego jako całość go-
spodarcza” — wygł. p. Tadeusz Nagurski. 16.10—
16.15. Komunikat dla żegluga i rybaków. 17.15—
17.15. Muzyka z płyt gramof. z W-wy. 17.15—
17.40. Odczyt z Katowic. „Wytwórcy jedwabiu” —
wygł. prof. dr. Kaz. Simm. 17.45—18.45. Koncert
solistów. Wykonawcy: Maria Prokop-Budzińska-
ska (sopr.), Wera Neumark (fort.) i L. Urstein
(akomp.) (tr. z W-wy). 18.45—19.10. Rozmaitości.
19.10—19.25. Komunikat Izby Przem. Handl. w
Łodzi i odczyt programu na dzień następny.
19.25—19.40. Płyty gramof. z W-wy. 19.40—19.55.
Prasowy dziennik radiowy z W-wy. 20.00—20.15.
Felton p. t. „W zamku Św. Anioła” — wygł. p.
Maciej Gruszczyński (tr. z W-wy). 20.15—20.30.
Pogadanka radiotechniczna z W-wy. 20.30—21.30.
Muzyka rumuńska w wyk. ork. Filh. Warszaw-
skiej pod dyr. J. Ozimiskiego. Elżbieta Cotrus
(fort.), Stefania Millerowa (sopran) i L. Urstein
(akomp.). 21.30—22.15. Stuchowisko z W-wy. „Sa-
lome” — Oscara Wilde’a w opracowaniu radio-
fonicznym Marii Żyżemskiej. 22.15—22.35. Trans-
misja z Wilna. Koncert solisty. 22.35—24.00. Ko-
munikaty: PAT, meteorol., polic., sport, oraz mu-
zyka lekka i taneczna z Warszawy.

W Grecji i Austrii

cofnięto zakaz wyświetlania filmu
„Na zachodzie bez zmian”

Wytwórnia filmowa, która zrealizo-
wała film „Na zachodzie bez zmian” zdo-
łała przeciągnąć na swą stronę rząd Sta-
nów Zjednoczonych w sprawie zakazu
wyświetlania tego obrazu w różnych
krajach europejskich.

Rząd Stanów Zjednoczonych posta-
nowił stanąć w obronie interesów
swoich obywateli i posłowie amery-
kańscy w Grecji oraz w Austrii, gdzie
film „Na zachodzie bez zmian” został
skonfiskowany, poczynili już starania u
odpowiednich czynników, aby
zakaz ten cofnięto.

W Atenach uwidoczniły się już skut-
ki tej interwencji, gdyż zakaz cofnięto
obraz według powieści Remarque uka-
zał się na greckich ekranach.

W Wiedniu również w najbliższych
dniach obraz ten ukaże się na ekranie je-
dnego z największych kin. Austria może
bez skrupułów cofnąć zakaz, który był
tylko formalnym solidaryzowaniem się
z postanowieniem Rzeszy Niemieckiej
skoro jednak Reichstag wypowiedział
się oficjalnie przeciwko konfiskacie
Austria została tem samem zwolniona
z obowiązku solidaryzowania się z Niem-
cami.

Klara Bow wraca na ekran. Po oczy-
szczeniu się z niesłusznych zarzutów
wygranii procesu, rudowłosa gwiazda
przygotowuje się do nowego filmu, któ-
ry reżyserować będzie twórca „Upadłe-
go anioła” Ryszard Wallace.

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH!
Najwspanialsze arcydzieło obecne-
go sezonu mistrzowskiej reżyserii Lio-
nella Barrymora.

Pieśniarz Gór
Dramat życia i miłości wśród kozac-
kich osiedli. — Pieśń miłosna oprysz-
ka, pieśń beztrudna włóczęgi. — Na
człowieka tego filmu ofiarowano wszystko
co świat posiada i czem się szczyci.
W roli głównej: Najstojniejszy ba-
ryton świata, gwiazda nowojorskiej
opery LAWRENCE TIBETT.

Humor i dowcip w wykonaniu bez
konkurencyjnych komików: Laurel i
Hardy.

Czarulaca jak z bajki ilustracja mu-
zyczna kompozycji słynnego Francisz-
ka Lehara.

Początek w dni powszednie o 4.30,
ostatniego seansu o 10.15, w soboty i
niedziele o 1-ej. Ostatniego seansu o
10.15 wiecz. Ceny miejsc popularne.

Sewilla Miasto miłości

(Zew ciała)

Ramon Novarro

**Nieście pomoc
najbiedniejszemu!**

W ODMETACH ŻYCIA

Powieść sensacyjno-kryminalna.

Napisał dla „Expressu” JERZY BAK.

(49)

STRESZCZENIE POZATKU POWIEŚCI.

W variete „Alhambra” zamordowany został przemysłowiec warszawski Zygmunt Rulecki, który przybył tam ze swą żoną. Podejrzenie pada na piękną tancerkę, Gize Ordeńską, która podczas występu miała przy sobie broń.

Ordeńska aresztowana i osadzona w więzieniu. Odnowiła ona udzielenia wszelkich zeznań.

Sędztwo wykazało, że Rulecki siedział twarzą zwrócony do sceny, natomiast zmarł od kuli, która ugodziła go w plecy.

W tym samym czasie opinie publiczną zelektryzował inny wypadek, a mianowicie samobójstwo kasjera Banku Gospodarczego — Zygmunta Liwskiego, który zdefraudował pół miliona złotych. Okazało się, że Liwski był krótkocześnie wieczorem w „Alhambrze” i starał się o uzyskanie od Ruleckiego pożyczki na pokrycie zdefraudowanej sumy.

Obronę Ordeńskiej podejmuje się znany adwokat warszawski dr. Holz, który dobrał sobie do pomocy kierownika brygady detektywów Scotland Yardu, Edwina Browna, bawiącego przypadkowo w Warszawie.

Brown w sprytny sposób zwalnia Ordeńską z więzienia pod pretekstem choroby. Pewnej nocy po mrocznych zaułkach Powiśla blaznił jakiś cień.

Był to młody mężczyzna, który znikł za bramą jednej z odgranych kamienic na Buguju. W dusznej, zadymionej izbie czekali już nań dwaj mężczyźni. Między przybyłym a domownikami powstała sprzeczka, która zamieniała się w walkę na noże. Podczas bóli wpada do izby Brown, który porwał młodzieńca.

Dr. Holz od razu poznał owego młodzieńca: jest to Barczak, który czyhał na życie pani Liwskiej z rozkazu swych kamratów. Brown uduje się na bal do balu pani Ruleckiej. Przy pomocy narkotyku wprowadził Rulecką w stan uśpienia i zabrał do hotelu.

Barczak poznał od razu Rulecką i stwierdza, że ona właśnie namówiła całą bandę do zgładzenia Liwskiej. Rulecka po odyskaniu przytomności nie chce nic powiedzieć, wobec tego detektyw wprowadza ją w trans hipnotyczny i w ten sposób wydobł od niej przyznanie się do winy. Rulecka przynajmniej, że chciała zamordować Liwską, za to, że zabrała jej męża.

Barczak szantażuje Ordeńską, żądając od niej 2000 zł. Gdy tancerka nie przynosi mu na czas pieniędzy, ściga ją do swego mieszkania.

Brown uduje się z Ordeńską do gabinetu restauracyjnego. Przypadkowo w drugim pokoju znalazł się Holz wraz z Zubową. Oboje przwiechali niedawno z Zakopanego Holz w porozumieniu z kelnerem skłania pianną Zubową do przejścia do innego gabinetu, sam zaś widzi przez dziurkę do klucza jak Ordeńska wysypuje Brownowi jakiś proszek do kieliszka a gdy detektyw traci przytomność wyciąga mu z portfela pieniądze.

Gdy następnego dnia detektyw spostrzeżga brak pieniędzy, Ordeńska przyznaje się, że wyciągnęła mu banknoty, lecz dodaje, że przytem, że w aucie włożyła je z powrotem do jego portfela. Wieczorem tego samego dnia do Zubowej zgłasza się jakiś mężczyzna, który wręcza jej 150 dolarów.

W międzyczasie rozpoczyna się proces sądowy o zabójstwo Ruleckiego. Pierwszy w charakterze świadka reznaje właściciel Alhambry, dyr. Majewski.

Oskarżona podczas całego procesu zachowuje zupełne milczenie, nie udzielając żadnych wyjaśnień. Po zeznaniach licznych świadków przewodniczący udziela głosu prokuratorowi.

Przedstawiciel oskarżenia publicznego dzieli cały materiał dowodowy na cztery części, obiete następującymi czterema pytaniami: 1) Czy Ordeńska strzelała? 2) Do kogo strzelała? 3) Czy zabiła Ruleckiego? 4) Dlaczego go zabiła? Opierając się na zeznaniach świadków prokurator odpowiada na pierwsze pytanie twierdząco, na drugie zaś — że strzelała wyłącznie do Ruleckiego. Obecnie prokurator przystępuje do rozpatrywania trzeciego pytania: Czy oskarżona zabiła Ruleckiego?

Jest to pytanie najtrudniejsze nie ze względu na brak dowodów, lecz ze względu na swą niepomierną ważkość. Wiem zgóry, że przesłanki moje tego trzeciego z rzędu dowodzenia, ściągna na siebie najsilniejszy atak pana obrońcy. Dlatego też postaram się je ugruntować tak, aby ani jeden pocisk argumentu mego szanownego przeciwnika nie

naruszył fundamentów tego głównego filara aktu oskarżenia.

Kwestja, która przypadła mi w tej chwili do rozstrzygnięcia, rozpada się właściwie na dwie części. Przedewszystkiem wysuwa się sprawa rewolwerów, o czym już wspominałem na wstępie, oraz sprawa znalezienia kuli w plecach zamordowanego.

Sprawa rewolwerów jest jasna. Pani Rulecka, pani Kawerska, pan Kawerski — wszyscy widzieli, że tancerka weszła na scenę z dwoma rewolwerami. Zamiast dwóch straszaków wzięła dwa rewolwery. Wszyscy ponadto słyszeli dwa wystrzały. Narazie więc jest w porządku. Dwa rewolwery — dwa strzały. Przy tancerce znaleziono jeden rewolwer z jedną wystrzeloną kulą, która tkwiła w ścianie.

W plecach Ruleckiego znaleziono kulę z innego rewolweru. Czy z tego wynika, że oskarżona nie mogła zastrzelić Ruleckiego?...

Przeciwko przyjęciu tej hipotezy przemawia jeden szkopuł, moim zdaniem, bardzo ważny, odgrywający w procesie pierwszorzędną rolę, a mianowicie — tajemniczy wypadek zaginięcia drugiego rewolweru. Ordeńska, wychodząc na scenę, miała dwa rewolwery, potwierdzili to wszyscy niemal świadkowie, przy niej zaś znaleziono tylko jeden rewolwer, w dodatku ten, który chybił, którym oskarżona w chwili wielkiego zdenerwowania nie zdołała zabić Ruleckiego, albowiem kula przeleciała tylko nad jego głową i utkwiła w przeciwniejszej ścianie. Tym rewolwerem oskarżona chciała zabić, ale nie zabiła, narzędziem mordu był drugi rewolwer, którego nie odnaleziono.

Gdzież on się podział, czemu znikł tak tajemniczo, jakgdyby pod wpływem czarodziejskiej różdżki?...

Wiem doskonale, co mi na to odpowie szanowny mój przeciwnik, obrońca oskarżonej!

Niech mi pan dowiedzie, że drugi rewolwer był faktycznie jedynym narzędziem mordu, czyli innymi słowy — że Ordeńska strzeliła poraz drugi z drugiego rewolweru i tym razem strzał był śmiertelny...

Obrona przypuszcza napewno, że ta kłopotliwa sprawa rzuci cień wątpliwości na czyn oskarżonej i że w ten sposób uda się może zmylić czujność sprawiedliwości. Ale ja zgóry powiadam: dopóki nie znaleziono drugiego rewolweru, dopóty ja nie mogę wskazać palcem na oskarżoną i powiedzieć: „Zabiła!”, ani też nie wolno panu obrońcy skorzystać z tej mimowolnej niedokładności w śledztwie i powiedzieć: „Ona nie zabiła!”

Możemy tylko operować kategorjami prawdopodobieństwa, a takie rozumowanie, jedynie w tym wypadku słuszne, idzie całkowicie po linii, jaką zakreślił akt oskarżenia. Bo proszę sobie tylko uświadomić, że sam fakt strzelania przez oskarżoną jest dowiedziony bez najmniejszych uchybień, stwierdziliśmy również niezbicie, że oskarżona strzelała do Ruleckiego, wobec tego co się wydaje bardziej prawdopodobne: czy moje twierdzenie, że oskarżona w konsekwencji zamordowała Ruleckiego, strzelając poraz drugi z innego rewolweru, czy też ewentualna hipoteza obrony, która zechce może wybrać drugą możliwość, a mianowicie, że drugi wystrzał pochodził z innego miejsca?

Proszę zwrócić uwagę, że operuję my teraz prawdopodobieństwami, a więc ni ewolno nam fantazjować, lecz musimy wyciągać wnioski z faktów nie zbitych!

Stwierdzam więc jeszcze raz: według mego najgłębszego przekonania oskarżona zastrzeliła Ruleckiego przy pomocy drugiego rewolweru, który znikł na scenie i dopóki broni tej nie znajdziemy, aby się przekonać naocznie, że nie wystrzelono z niej ani jednego naboju, dopóty nic nie zdoła zachwiać mej pewności.

Ale powiedzmy, że panowie sędzio wie, nie wezmą tych argumentów pod uwagę i sprawę zabójstwa postawią pod znakiem zapytania. Czy mamy inne dowody, stwierdzające, że oskarżona winna być ukarana nie tylko za chęć zabójstwa — bo o tem niema mowy — ale za zabójstwo Ruleckiego?

Owszem, są jeszcze inne, niemiennie ważne dowody. Przedewszystkiem ważnym odwrótną stroną medalu, czyli te okoliczności, które ewentualnie mogłyby posłużyć oskarżonej jako swe go rodzaju „sytuacyjne alibi”. Jednym z takich momentów jest wątpliwość, czy Rulecki odwrócił się po pierwszym strzale, czy się nie odwrócił.

Kula tkwiła w plecach, jeśli się więc odwrócił, w takim razie wyłuszczone przeze mnie wyżej prawdopodobieństwo zyskuje większą wagę, jeśli się zaś nie odwrócił, w takim razie hipoteza moja miałaby mniej szans do akceptacji.

Nie chcąc się powtarzać, nie będę jeszcze raz przypominał szczegółowo momentu zabójstwa, powołam się tylko na zeznania pani Ruleckiej, która w tej sprawie jest najmiarodajniejsza, gdyż siedziała najbliżej ofiary zabójstwa.

Pani Rulecka stwierdza więc, że maż jej po pierwszym strzale „zerwał się z krzesła, jakgdyby był przygotowany na to, co się potem stało...”. To są dokładnie powtórzone słowa świadka, wyjęte nie z odpowiedzi na moje pytania, a więc nie „podprowadzone”, lecz wypływające z pełnej świadomości świadka i wypowiedziane podczas opisu momentu zabójstwa. Wyobraźmy więc sobie, jaki ruch może wykonać człowiek, który widzi, że się doń strzela i który nie jest przygotowany do obrony?...

Wszak w takim momencie każdy z nas działa pod terorem instynktu, który objawia się mniej więcej jednakowo u wszystkich. Nikt chyba nie przypuszcza, że Rulecki chciał zginąć jak bohater i nadstawił jeszcze swą pierś, wyprostowując się i stojąc twarzą do swej zabójczyni! Instynkt nakazywał mu raczej odwrócić oczy od śmierci, zając jakąś obronną pozycję! Możliwe, że sięgnął również do kieszeni, jak zeznała Kawerska, by wyciągnąć rewolwer, ale już nie zdążył tego uczynić, gdyż ta myśl była już może piątą, szóstą, siódmą, a może dwudziestą z rzędu — kto wie z jak wielką szybkością zmieniają się w takiej chwili nasze postanowienia, ile różnych myśli stara się od razu przebiec opone mózgowi! — a tymczasem dosięgła go już druga kula!

Kawerska zeznała ponadto, że widziała w tym momencie twarz Ruleckiego. Nie powiedziała tego otwarcie, zaznaczyła tylko, że „na twarzy jego malowało się wielkie zdenerwowanie”, dopiero gdy zdziwiłem się w jaki sposób mogła widzieć jego twarz, że Rulecki musiał się chyba odwrócić, dopiero wtedy Kawerska, bardzo przychylnie usposobiona do oskarżonej, zrozumiała, jak bardzo „wpakowała” swa przyjaciółkę i przystąpiła do odrotu, twierdząc, że „już nie pamięta jak to było”...

Ale my te słowa zapamiętamy! Nie zapomnimy o tem, że stawał

przed nami świadek, który widział twarz Ruleckiego po pierwszym strzale, jakkolwiek siedział za jego stolikiem, że świadek ten mimowoli powiedział prawdę, która usunęła wszelkie wątpliwości, która stwierdziła, że Rulecki odwrócił się po pierwszym strzale, a więc druga kula, padając ze sceny mogła go trafić tylko w plecy!

I wreszcie, żeby już wyczerpać wszystkie dowody, pozwolę sobie przypomnieć jeszcze jednego świadka, którego wprowadzić nie widzieliśmy na tej sali sądowej lecz o którym mówił nam w sposób dość wyczerpujący świadek Majewski. Mam na myśli Richot’a, tę legendarną niemal postać, o której tyle tu słyszeliśmy, lecz której, niestety, nie znamy nawet z widzenia. Ale wiemy, że między oskarżoną a Richot’em istniało bardzo zażyła przyjaźń.

I co mówi najserdeczniejszy przyjaciel oskarżonej?...

Przypomnijmy sobie zeznania Majewskiego:

— Do domu wróciłem dopiero nad ranem (po wypadku w „Alhambrze”). Służąca oświadczyła mi, że w pokoju Ordeńskiej jest jakiś pan. Wszedłem tam i ujrzałem Richot’a, siedzącego przy stole. Był blady, ogromnie zdenerwowany i gdy mnie ujrzał, rzekł zbolalym głosem:

— Panie, co ona zrobiła?! To okropne!

Wiem nawet ten, któremu oddawała wszystkie pieniądze, który przybył z nią z Paryża do Warszawy, o którym oskarżona nie pozwala powiedzieć nic złego, nawet on nie zwątpił o jej winie, o czym świadczą jego słowa: „Panie, co ona zrobiła?!”

Nie zapomnijmy o tem, że Richot był również świadkiem zbrodni, że tego wieczoru siedział wszak przy jednym ze stolików w „Alhambrze”! Reasumuję swe wywody: zniknięcie drugiego rewolweru przemawia raczej za tem, że broń ta była morderczym narzędziem w ręku oskarżonej, Rulecki odwrócił się po pierwszym strzale, co stwierdziła Kawerska, a więc nic dziwnego, że kula utkwiła w plecach, wreszcie słowa Richot’a, powtórzone przez świadka Majewskiego jeszcze raz potwierdzają, że Ordeńska nie tylko strzelała do Ruleckiego, ale go zabiła!

Przechodzę do ostatniego pytania: dlaczego to uczyniła?

Nikt nie zabija bez powodu.

Musiła być jakaś przyczyna, która zmusiła oskarżoną do popełnienia najcięższego przestępstwa, jakim jest zbrodnia zabójstwa.

O przyczynie mordu najmniej mówiono podczas rozprawy sądowej. Wynika to z tego, że świadkowie nie byli ostatnio w kontakcie z oskarżoną, jak również i z tego powodu, że życie oskarżonej przesłonięte było zawsze mgłą tajemniczości. Cóż wiemy o przeszłości oskarżonej? Trochę światła rzuca ją do tej ciemnicy zeznania pani Kawerskiej, która dawniej była serdeczną przyjaciółką oskarżonej. Wiemy już, że Ordeńska przeżyła w Rosji okres najwęższej tragedii, straciła bowiem ojca, a po tem matkę. Wypadki te nie pozostały oczywiście bez wpływu na psychikę oskarżonej.

Obawiano się nawet, że Ordeńska dostanie pomieszania zmysłów, umieszczono ją w zakładzie dla umysłowo chorych, lecz gdy pierwszy okres depresji moralnej minął, oskarżona znów wróciła do świata ludzi normalnych

(Dalszy ciąg jutro).

Pełna tabela wygranych

28-go dnia ciągnięcia 5 klasy loterii państwowej.

Przed przerwą:

Po 5.000 zł. wygrały n-ry: 49078

Po 3.000 wygrały n-ry: 35982 136028

Po 2.000 wygrały n-ry: 25596 79691

Po 1.000 zł. wygrały n-ry: 16257

21860 40705 54395 81063 92594 93497

112118 147911 159306 189190 194732

197329

Po 500 zł. wygrały n-ry: 8584 9664

10371 11990 13911 14818 16288 16295

16559 17491 18895 20351 28971 29410

39321 39465 40728 42237 45220 54890

62615 63406 62719 67790 77722 77870

80400 87763 91028 96843 101482 102258

103950 107629 109111 109234 110528

111488 122825 125445 125715 125907

128345 130878 133822 136167 138454

141638 148569 153234 156602 160671

161181 163327 164802 165076 166031

171373 180509 192959 194289 194681

198382 209061 209308

STAWKI

341 60 84 576 669 97 708 38 821 1041 165
230 562 709 14 23 817 2022 75 148 231 62 828
3172 388 505 23 657 714 99 848 940 4009 903
5165 327 498 510 860 6144 303 438 687 92 764
69 910 64 7082 159 376 83 456 83 851 8314 47
419 642 56 9185 445 505 635 771 869 10451 679
754 11532 694 700 27 157 87 12279 710 13135
211 46 413 29 58 568 610 864 81 939 14065 130
265 313 42 640 86 15048 302 39 661 871 16088
104 16 274 347 426 46 500 63 608 812 61 17206
345 405 909 18071 195 973 19029 32 472 507
679 787 20499 578 82 631 21050 152 431 76
617 30 815 22156 446 531 858 23617 810 41
24087.

25267 84 405 858 43 97 971 26024 659 756
27294 432 73 92 821 96 98 28083 166 80 93
29350 478 505 614 29 96 825 41 978 30268 863
31161 25 285 413 598 731 35 49 32019 186 344
423 731 76 33261 435 56 504 745 801 60 97
34046 89 360 431 67 531 49 687 738 895 35224
317 410 15 763 93 36182 263 602 722 37411 73
527 756 832 902 38082 124 230 3770 486 551
87 616 838 39026 163 287 328 611 827 40041
636 86 732 949 85 41066 342 800 42018 108
313 65 422 51 99 688 43049 80 218 445 522
723 979 44213 218 529 721 953 64 45117 28
343 463 541 61 46295 422 586 942 47034 58
797 899 48014 211 366 592 645 886 960 76 80
49030 444 707 802 956 82.

50081 172 514 57 844 55 51045 64 154 454
53 500 744 829 987 52044 227 303 86 419 949
33004 117 282 379 498 526 695 792 93 929 38
54096 116 223 54 98 540 706 81 807 94 55025
312 38 542 56042 376 657 738 993 57117 41 318
431 70 586 736 58 841 995 58137 334 50 55 473
522 32 792 59009 22 635 742 76 864 60065 120
230 357 415 717 95 971 61034 316 449 694 958
88 62096 331 411 526 40 844 63433 652 814 33
82 948 64121 471 520 728 65241 405 535 79
621 223 571 68378 557 635 781 803 953 69026
63 71 82 272 315 74 7012 302 705 855 66 77179
92 265 355 480 659 883 959 72642 731 803 22
73118 437 645 822 940 74104 218 23 364 653
781 963.

75200 681 76048 58 199 270 440 671 89
77109 253 402 569 786 78082 77 309 43 484 52
656 79084 225 304 79 592 616 80038 99 116 46
310 68 507 73 960 81259 340 403 62 592 93
985 82298 481 507 623 84 871 977 84 83162 233
361 461 640 42 90 85030 359 516 648 893 92
86391 650 742 95 95 842 925 87047 248 310
677 757 920 22 88186 211 549 512 59 758 919
43 89140 248 357 431 90547 58 726 76 94 91216
320 44 717 67 926 92064 117 55 521 601 817
93678 776 94005 175 299 510 624 780 95112
321 757 816 77 925 34 44 96 338 689 97334
419 23 659 725 98186 66 320 511 620 792 969
79 99019 81 261 92 574 685 769 869.

100128 406 538 74 101030 327 478 561 678
854 80 102 696 97 709 103115 86 299 328 92
692 769 881 994 104176 105214 27 336 718
895 106063 316 32 466 529 747 107027 43 97
275 82 302 13 69 967 108272 446 826 94 920
109063 105 222 80 416 53 563 647 933 110136
81 599 880 978 11078 143 379 87 571 605 760
70 92 805 44 76 88 911 41 112067 322 34 422
49 707 110358 70 382 509 16 631 934 114056
175 219 641 94 75 115217 651 850 116408 89
500 704 77 979 117061 144 416 118156 385 478
502 18 89 983 119182 210 65 394 868 120137
643 121245 737 65 122114 85 379 783 123031
186 403 589 92 744 67 859 124251 481 526
737 813.

125258 378 767 945 70 126635 967 127103
25 202 33 44 72 389 406 36 715 82 94 820 22
29 96 933 128035 107 331 548 605 708 41 825
129136 98 438 534 738 958 75.
130299 473 509 891 939 131055 490 515 81
736 41 132463 572 725 133082 149 266 475 77
512 50 86 749 967 70 134795 135715 899 136040
97 311 667 875 944 137020 327 430 539 714
138544 738 820 139047 314 53 468 613 952.
140015 93 234 519 896 141076 87 212 37
82 711 834 142051 183 213 79 657 76 95 143092
36 92 493 519 94 727 956 144029 30 24 126
59 9 6596 145103 73 327 407 537 768 896 921
46022 313 547 636 764 857 147189 290 513
45 58 731 818 49 62 982 148228 87 597 717
2 814 149896.

150091 563 771 73 151339 737 805 975
52340 564 740 850 153178 203 99 455 915
54656 726 870 912 155216 517 24 754 91 156042
95 381 783 87 1571 6 243 510 32 641 38 95
77 158156 256 83 487 94 724 49 858 159147
3 82 332 407 887 940.

162043 102 44 72 216 308 65 587 699 857
989 163039 46 86 142 74 593 734 807 164027
51 71 287 385 88 755 165001 307 28 464 166305

663 921 34 167056 182 205 23 534 168779 883

169210 410 595 773 896 967 95.

170291 367 444 520 777 818 63 97 171651

794 172161 72 522 32 52 611 59 931 173016

528 623 747 868 174032 112 95 96 717 70.

175112 26 721 70 176082 114 52 218 411

41 686 753 845 53 177055 260 394 555 58 608

721 94 894 920 178173 399 653 179022 220 704

14 893 910 28 180185 277 444 521 746 835 89

181095 128 47 333 487 855 182127 286 323 77

411 702 48 183275 587 605 53 746 870 184237

462 594 607 998 185062 107 580 671 745 93

812 186310 402 857 187247 424 736 93 188041

87 505 40 44 189062 427 83 515 695 855

190058 109 39 439 557 81 89 860 950 191280

439 504 702 986 97 192212 530 744 833 193059

239 702 825 194247 431 39 40 670 845 939

195088 164 367 640 53 69 196256 376 527 787

898 197078 184 737 83 496 770 958 198205 516

767 853 957 199175 361 450 528.

200012 122 410 639 47 754 893 200201 892

93 505 202068 143 342 545 605 942 203033 299

309 409 631 862 55 88 204012 428 500 605

766 908 205052 96 188 458 768 897 206429 78

548 69 86 769 822 207109 203 55 341 649

208041 133 56 62 74 247 415 83 521 47 853

209227 79 407 65 88 605 706 29 883.

PO PRZERWIE.

Premie po 4.000 zł.:

Nr. 9160 + 250 zł.

Nr. 67235 + 250 zł.

Nr. 84238 + 500 zł.

Nr. 295600 + 250 zł.

Nr. 156500 + 250 zł.

Zł. 150.000 wygrał Nr. 146422.

Po zł. 5.000 wygrały N-ry: 11904,

35870 87285.

Po zł. 3.000 wygrały N-ry: 125174

134513.

Po zł. 2.000 wygrały N-ry: 836 28488

48714 112983 152463 152826 158638

197169 202983.

Po zł. 1.000 wygrały N-ry: 3593 8996

13893 16752 94267 111112 121409 134859

143591 156510 168460 198040 203803.

Po 500 zł. wygrały n-ry: 3313 4159

4439 10063 11461 12909 14795 15951

17053 20146 21012 21548 22605 25138

O pierwsze miejsce w tabeli ligowej walczyć będzie Ł. K. S. w nadchodzącą niedzielę

Walka o punkty w lidze rozgorzała na dobre.

Sensacyjne wyniki uzyskane ubiegłej niedzieli w Warszawie i Łodzi, nad spodziewane sukcesy ŁKS-u nad Cracovią i Lechią nad Polonią sprawiły, że obecnie każda z drużyn walczyć będzie bardzo ostrożnie w obawie przed utratą punktów. Niemą dziś stuprocentowych faworytów w lidze, każdy mecz kryje w zanadrzu niespodziankę i dlatego zainteresowanie rozgrywkami wzrasta z dnia na dzień.

Nadchodząca niedziela przyniesie znów szereg ciekawych spotkań, które odbywać się będą w Łodzi, Warszawie, Krakowie i Lwowie.

W Łodzi ŁKS gościć będzie z kolei warszawską Polonię, drużynę która mimo sensacyjnej przegranej z Lechią, uważać należy w obecnej chwili za jedną z najlepszych w lidze. W spotkaniu tym typować należy na faworyta ŁKS, którego obecna forma i wspaniała dyspozycja całego zespołu mówi sama za siebie. Niespodzianka nie jest tu wykluczona, w każdym razie teoretycznie biorąc ŁKS winien bezwzględnie wynieść z tej walki dalsze dwa punkty.

W Warszawie walczyć będzie Legia z poznańską Wartą. Obie drużyny nie zdobyły dotąd żadnego punktu, przyczem Warta rozegrała już dwa spotkania i sytuacja byłego mistrza Ligi nie przedstawia się w zbyt różowym świetle.

Należy się więc liczyć z dużą ambicją ze strony zespołu poznańskiego, który za wszelką cenę dążyć będzie do zdobycia przynajmniej jednego punktu. Nie jest to wykluczone, tym bardziej, że Legia zmuszona będzie wystąpić w osłabionym składzie bez Martyny zdyskwalifikowanego jak wiadomo na dwa miesiące. Niemniej jednak należy zauważyć, że faworytem tego spotkania jest Legia, rozgrywająca mecz na własnym boisku.

W Krakowie rozegrane zostaną pierwsze w zeszłym sezonie „derby” ligowe między Garbarnią i Wisłą. Spotka-

nie to zapowiada się nad wyraz sensacyjnie.

Jedną i drugą drużyną znajdują się obecnie w bardzo dobrej formie. Kto zwycięży w niedzielę w Krakowie trudno przewidzieć. Mimo iż Wisła jako zespół bardziej rutynowany uchodzi za faworyta tego meczu, to jednak nie jest wykluczone, że punkty zdobędzie Garbarnia. Spodziewać się należy w Krakowie walki dwóch równorzędnych przeciwników. O zwycięstwie niewątpliwie zadecyduje los szczęścia czy chwilowa dyspozycja tego czy drugiego zespołu.

Lwów będzie w niedzielę świadkiem pierwszego meczu ligowego rozgrywanego przez Pogoń. Przeciwnikiem Pogoni będzie Warszawianka z którą dru-

żyna lwowska poradzi sobie przypuszczalnie bardzo łatwo.

Niedzielne wyniki złożą się niewątpliwie na znaczne przegrupowanie w tabeli. ŁKS ma poważne szanse zajęcia pierwszego miejsca, ale tylko w tym wypadku jeśli pokona Polonię. Gdyby bowiem nawet Wisła zdobyła jednocześnie dwa punkty na Garbarnię to ona szanse zajęcia pierwszego miejsca w tabeli tylko w tym wypadku jeśli uzyska wysokie zwycięstwo nad swym lokalnym przeciwnikiem.

W zależności od wyników mogą również zajść znaczne przegrupowania w dolnej części tabeli, przyczem zwycięzcy niedzielnych spotkań mają szansę przesunąć się o dwa, trzy miejsca wwyż.

Sukcesy ping-pongistów łódzkich Szttern zdobwa w turnieju warszawskim pierwsze miejsce

W ubiegłą sobotę i niedzielę odbył się w Warszawie turniej ping-pongowy czotowych drużyn stolicy ŻASS, Gwiazda i Bar-Kochba. W turnieju powyższym wzięła również udział mistrzowska drużyna robotnicza z Łodzi „Szttern”.

Ping-pongistów łódzcy wykazali bardzo wysoką klasę, zdobywając pierwsze miejsce w turnieju.

W pierwszym dniu rozrywek, spotkania przyniosły następujące wyniki: SZTERN (Łódź)—GWIAZDA (W.) 5:2.

Koncertowa gra łódzian, którzy zasłużyli na zwycięstwie.

BAR-KOCHBA (W-wa)—ŻASS 6:1 (!).

Niespodziewana porażka ŻASS-u dla którego jedyny punkt zdobył znany w Łodzi ping-ponista Rozmarin.

W drugim dniu finałowe spotkania odbywały się w jednej z największych sal w Warszawie i zakończyły się następująco: SZTERN (Ł.)—BAR-KOCHBA (W.) 4:3.

Ciekawe spotkanie o pierwsze miejsce w turnieju. Zasłużone zwycięstwo łódzian. O trzecie i czwarte miejsce Ż.A.S.S. pokonał Gwiazdę.

Warto zaznaczyć, że licznie zebrana publiczność przyjęła zwycięstwo łódzian hucznymi oklaskami. Organizacja turnieju, która spoczywała w rękach Gwiazdy (Warszawa), dobra.

Również w towarzyskim spotkaniu z czołową drużyną Warszawy YMCA piątka Sztternu odniosła ładny sukces zwyciężając przeciwnika w stosunku 3:2.

Wysokie zwycięstwo odniosła również drużyna łódzka nad silnym „Maratonem” w stosunku 6:1.

Łódzka drużyna, która tak imponująco zaprezentowała się w Warszawie wystąpiła w następującym składzie: Lastman, Sztternfeld, Bedkowski, Matys, Kurc, Jer, Machlinger i Nowak.

Sport w Pabjanicach

Poza zawodami PTC — ŁTSG i Burza — Widzew (mistrzostwo klasy A) oraz biegu na przełaj, organizowanego przez ruchliwe Tow. Sportowe „Kruscheender” — z których to imprez zdałmy sprawozdanie w numerze poniedziałkowym, — odbyły się ostatniej niedzieli w Pabjanicach zawody towarzyskie w koszykówkę między drużynami Pabjanickiego Stowarzyszenia Gimnastycznego i Triumfu, Łódź.

PSG — Tryumf (żeńskie) 22:3. Pabjaniczanki, jak to wynika z rezultatu zdobytych koszy, przeważały kompletnie i na zwycięstwo w zupełności zasłużyły. Sądziował poprawnie p. Piśniak Józef.

PSG II — Tryumf II (męskie) 16:22. Druga drużyna Tryumfu pokazała ładną grę, odnosząc zasłużone zwycięstwo.

PSG I — Tryumf I (męskie) 14:11. Gra wyrównana. Zwycięstwo pabjaniczankom zasłużone, którzy szczęśliwie trafiali do kosza.

Zawodami kierowali członkowie Tryumfu sprawiedliwie.

L

Kolarze i motocykliści otwierają sezon.

W nadchodzącą niedzielę nastąpi w Łodzi otwarcie sezonu kolarskiego i motocyklowego. Kolarze odbędą wycieczkę do Zgierza, gdzie odbędzie się wyścig dla młodzików.

Sezon motocyklowy otwiera Łódzki Klub Motocyklowy wycieczką dla swych członków.

P. Marczewski kieruje meczem Ł.K.S.—Polonia.

W związku z niedzielnym meczem ligowym w Łodzi Polonia—Ł.K.S., dowiadujemy się, że za zgodą obu klubów spotkaniem tym kierować będzie p. Marczewski, który po dłuższej przerwie powraca znów na zieloną murawę w charakterze sędziego piłkarskiego.

SENSACJA WIOSNY 1931

BĘDĄ CENY i MODELE OBUWIA WYROBU KRAJOWEGO

ODWIEDZIE NA / A ZOBACZYCIE PIĘKNE
FAZONY O / TATNIH MODELI W / O / ENNYCH

PZG
POLSKICH ZAKŁADÓW
GARBARSKICH S. A.
W KRAKOWIE

W CAŁEJ POLSCE TY / SĄCE LUDZI NA / S
MAJĄ OBUWIE ZNANE z WYGO / I TWAŁO / I

23⁸⁰

Pełne pantofelki w modnych kolorach kombinowane, na francuskim lub półwysokim obcasie. Również pantofelki ze skóry R-szewca, brązowe i czarne.

26⁸⁰

Łykusowe czółenka lakierowane z zamszą. Takie same w półwysokich, guzikowych kombinowanych. Również praktyczne pantofelki sportowe na drewnianym i skórzanym płaskim i półwysokim obcasie z brązowym boksem, pasowo sztyte (Goodyear Welt).

29⁸⁰

Półbutki damskie, pięknie kombinowane, lakierowane, takież czarne zamszą i brązowe szewce z brązową zamszą, lakierowane, pasowo sztyte (Goodyear Welt).

32⁸⁰

Damskie półbutki i pantofelki sportowe, pasowo sztyte (Goodyear Welt) w różnych kolorach, even kombinowane.

26⁸⁰

Męskie półbutki brązowe i czarne, R-szewca w modnych fasonach, pasowo sztyte (Goodyear Welt).

29⁸⁰

Męskie półbutki brązowe i czarne, bardzo eleganckie i trwałe, pasowo sztyte (Goodyear Welt).

32⁸⁰

Męskie półbutki brązowe i czarne, w najmodniejszych modelach i w najlepszym gatunku, pasowo sztyte (Goodyear Welt).

32⁸⁰

Męskie półbutki lakierowane w najnowszych fasonach i przeważającym gatunkiem, pasowo sztyte (Goodyear Welt).

WYŁACZNA SPRZEDAŻ NASZEGO OBUWIA NA ŁÓDZI WOJEWÓDZTWO
ŁÓDZKIE WE FIRMIE:

PZG
PIOTRKOWSKA 63
Telefon 141.23.

VIS
PIOTRKOWSKA 63
Telefon 141.23.

PZG

ZONO!!

MAJĄC WYCIERPIĆ REUMATYZM
BÓLE KRZYŻA, GOSIEC, POZBA-
WIAJĄ GO SIŁ!!

SADOMENTHOL-MATULI
ŚWIATOWEJ SŁAWY
LEK JUŻ PO 1-2 RAZOWEM
UŻYCIU USUNIE BÓL!

RATUJ MEZA!

Zadać w aptekach i skł. apt. gdzie
nie ma wysłać wprost Fabryka E. Ma-
tuli, Kraków, ul. Helcłów 17.

Doktor
Klinger
Spec. chor. wenerycznych,
skórnych i włosów.
Andrzeja 2. Tel. 132-28
Przyjmuje od 9-11 i 5-8.
w niedziele i święta od 10-12
Od 1-2 w Lecznicy, Piotrkowska 62

TKACZKI
na krosna gładkie i kolorówki mogą
się zgłosić do tkalni przy ulicy Stan-
sława nr 2 (róg Piotrkowskiej 265).
16

SOK CZOSNKOWY
wysokie ekonomiczny oddawna wy-
próbowany środek domowy przeciw
zwapnieniu żył i wszystkim chorobom
przemiany materii. 1 but. 7 zł. 3 but.
18 zł. Dr. CASPARY & Co. Gdańsk.
oddz. 17A

Ostatnia minuta.

Zabił żonę z litości,

a następnie popełnił samobójstwo

Paryż, 15 kwietnia.

Nocy dzisiejszej miał miejsce w Paryżu krwawy dramat, przypominający głośną przed kilku laty sprawę Umińską. Bohaterami tego dramatu są małżonkowie Rouillac, zamieszkali jako dozorczy jednego z domów w arystokratycznej dzielnicy Pół Elizejskich. Stracili oni niedawno ukochaną córkę, co doprowadziło panią Rouillac do stanu nerwowego, graniczącego z obłąkaniem. Stan pani Rouillac tak się pogorszył, że lekarze zalecili umieszczenie jej w szpitalu. Chora błagała męża, aby raczej zabił ją, aniżeli oddawał do szpitala. Rouillac uległ w końcu jej błaganiom i wystrzałem z rewolweru zabił żonę, a następnie sam usiłował odebrać sobie życie. Bardzo ciężko rannego Rouillaca odwieziono do szpitala.

Powódź w Kownie

Ulice zalane wodą

Kowno, 15 kwietnia.

(Telegram własny)

Z powodu gwałtownego tania lodu w Wilji poczęła w ostatnich dniach stale wzbierać. Wczoraj z powodu utworzenia się zatoru lodowego u ujścia rzeki nastąpił wylew. Woda zalała większość ulic Kowna. Komunikacja utrzymywana jest tylko przy pomocy łodzi. Władze ewakuowały przeszło 400 mieszkańców. Wezwana do rozbijania lodów artylerja, nie była w stanie pociskami usunąć zatoru lodowego.

Gen. Sandino organizuje napady bandyckie w Nikaragui

Londyn, 15 kwietnia.

(Telegram własny).

Według wiadomości z Nikaragui generał Sandino rozpoczął znów prowadzenie wojny bandyckiej. W miejscowości Lonotgnw niedaleko Puerto Cabecos zostały otoczone przez niego oddziały gwardji narodowej i amerykańskich marynarzy. Jeden oficer amerykański został zabity, a dwóch żołnierzy amerykańskich dostało się do niewoli.

Wysłany na pomoc oddział marynary został również osaczony. Na pomoc wyruszyły dalsze oddziały wojska. Gen. Sandino rozporządza znacznym zapasem amunicji.

Według wiadomości z Managui, bandyci urządzili w pobliżu Puerto Cabecos napad na pociąg. W czasie ataku zginęło wielu obywateli i wyższych wojskowych amerykańskich.

Aktor berliński

Okradł koleżankę

Berlin, 15 kwietnia.

(Telegram własny).

Policja aresztowała początkującego aktora Władimira Sołowiejczyka, syna jednego z wyższych urzędników lotewskich, który okradł swą koleżankę. Sołowiejczyk skradł mianowicie biżuterję, wartości 15.000 marek, którą zastawił u jubilera za 1.800 marek. Aresztowanie aktora wywołało wielkie wrażenie w sferach artystycznych.

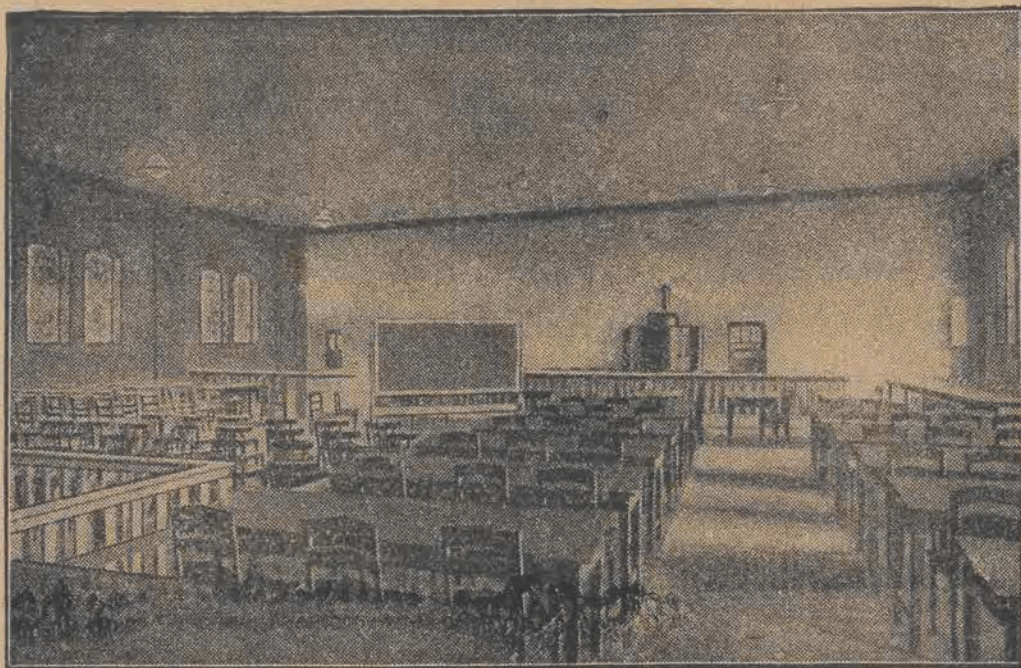
Nowy rząd w Japonji

Tokio, 15 kwietnia.

(Telegram własny).

Wakatsuki był przyjęty w dniu wczorajszym na audjencji przez cesarza, któ-

Tam, gdzie sadzą „Upiora z Düsseldorfu“

Proces „Upiora z Düsseldorfu“, Piotra Kürtena odbywa się w wielkiej sali koszarowej w Düsseldorfie, specjalnie przygotowanej do tego celu.

Podróż prezydenta Francji

Prezydent republiki francuskiej Doumergue, którego okres urzędowania kończy się za kilka tygodni, odbywa obecnie podróż po terytorjum całego państwa. — Fotografia przedstawia moment opuszczania przez prezydenta Doumergue'a Nizy i wyjazdu do Tunisu.

Wybuchy wulkaniczne we Włoszech

W Lardarello, w pobliżu Sieny, nastąpiło kilka wybuchów wulkanicznych. Przez szczeliny ziemne wydobywać się poczęły gazy i opary wulkaniczne, które spowodowały zatrucie, na szczęście nieśmiertelne, obsługi stacji elektrycznej.

remu przedstawił listę nowego gabinetu. Zmiany nastąpią tylko na 4-ch stanowiskach. Nowy minister wojny gen. Mikatsuki postanowił zatrzymać w rządzie nami był poprzednio naczelnym dowódcą większość członków poprzedniego rządu, na Korei.

Obrońca „Upiora z Düsseldorfu“

Obrony potwornego mordercy, zwanego „Upiorem z Düsseldorfu“ podjął się znany adwokat niemiecki dr. Wehner.

Krytyczna sytuacja w Hiszpanji

KRÓL ALFONS.

PREMIER AZNAR.

KS. ALBA.

Wyniki wyborów do rad miejskich w Hiszpanji spowodowały ciężki kryzys rządowy i zamieszki wewnętrzne w kraju. Republikanie domagają się ustąpienia króla Alfonsa XIII. — Kraża pogłoski o ustąpieniu gabinetu premiera Aznara i objęciu teki premiera przez Santiago Alba.

Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 49. Tel. Administracji: 122-14. Tel. Redakcji: 127-24, 136-43, 136-44, 139-00.

Konto P. K. O. „Wydawnictwo Republika“ Nr. 68.148

ODDZIAŁY: KRAKÓW, ul. Pijarska 4, tel. 165.00; KATOWICE: Biuro dzienników „Haga“ Wincenty Szczepaniak, ul. Piastowska 9, tel. 7.17; LWÓW: ul. Zimorowicza 5, tel. 277; POZNAN: Piekary 20/21, tel. 22.46; SOSNOWIEC: Biuro dzienników Józef Hlawski, ul. 3-go Maja nr. 28; BEDZIN: Biuro dzienników J. Hlawski, ul. Małachowskiego 1; DABRÓWA GÓRNICZA: Biuro dzienników J. Hlawski, 3-go Maja nr. 4; ZAKOPANE: Walerjan Joniec, Krupówki 30; GDYNIA: Pension „Victoria Regia“, tel. 19.02; WARSZAWA, Prózna 7/34, tel. 768.89; TARNÓW: ulica Krakowska 13; CZĘSTOCHOWA: A. Panny Marji 31, tel. 4-48; KALISZ: Złota 14; RADOM: Żeromskiego 23, tel. 31; KIELCE: ul. Sienkiewicza 46, tel. 171; SKARŻYSKO: Ilżecka 16, tel. 40; PIOTRKÓW TRYBUNALSKI, Garniearska nr. 3.

Prenumerata: Z kosztami przesyłki pocztowej zł. 3 gr. 50 miesięcznie

Ogłoszenia: W tekście 50 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 4 szpalty); nekrologi 40 gr. za wiersz milim. Drobne: za słowo 15 groszy, najmniejsze zł. 1.50. Poszukiwanie pracy: za słowo 10 groszy, najmniejsze zł. 1.20.

Za wydawcę i druk.: Wydawnictwo „Republika“ sp. z ogr. odp. i redaktor odpowiedzialny: Jan Grobelniak, Łódź, Piotrkowska 49.